

POLITIET
POLITIDIREKTORATET

TILRETTELAGTE AVHØR 2016

STATISTIKKNOTAT
19.01.2017

Siden innføring av nye regler om tilrettelagte avhør som trådte i kraft 2. oktober 2015 har det vært et særlig fokus for Politidirektoratet å påse at de lovpålagte tidsfristene blir fulgt opp av politidistriktene. Politidirektoratet utarbeider derfor hver måned en rapport for å synliggjøre måloppnåelsen. Dette notatet viser resultatene basert på politidistriktenes innrapporteringer for desember 2016.

Tilrettelagt avhør

Tilrettelagt avhør skal gjennomføres i saker hvor barn og særlig sårbare vitner avhøres i saker om seksuallovbrudd, kjønnslemlestelse, mishandling i nære relasjoner, drap og kroppsskade. Det kan også gjennomføres tilrettelagt avhør i saker som omhandler andre typer straffbare forhold.

Tilrettelagt avhør gjennomføres etter reglene i straffeprosessloven § 239 flg. Avhengig av ulike kriterier skal avhøret som hovedregel gjennomføres innen 1-3 uker. Fristen regnes fra tidspunktet for anmeldelse eller når politiet av andre grunner har rimelig grunn til å undersøke om det foreligger straffbart forhold. Når politiet først på et senere stadium i etterforskningen blir klar over at det aktuelle vitnet bør avhøres, regnes fristen fra det tidspunktet politiet hadde rimelig grunn til å anta at vitnet burde avhøres.

Datagrunnlag/ begrepsavklaring

Politidistriktene rapporterer månedlig informasjon om avhør gjennomført i forutgående måned. Årsrapporten er basert på en kombinasjon av uttrekk fra politiets register og manuell rapportering fra politidistriktene.

Antall dager det tok å få gjennomført avhøret er beregnet fra tidspunktet forholdet ble anmeldt¹ til avhøret er gjennomført.

I notatet ses det på måloppnåelse for *førstegangsavhør*.

Tre avhør gjennomført i desember er ikke inkludert i datautvalget grunnet ufullstendige opplysninger.

---

¹ I noen av sakene er tidspunktet satt til når politiet ble kjent med at det er et vitne i saken som skal avhøres ved tilrettelagte avhør.

1. HOVEDDEL

1.1 Hovedresultater

I 2016 ble det gjennomført 5 514 førstegangsavhør. Av disse ble 47 prosent av avhørene gjennomført innen frist. Ekskluderes avhør hvor forhold utenfor politiets kontroll har ført til forsinkelse, ble 50 prosent av avhørene gjennomført innenfor frist. 78 prosent av avhørene i 2016 ble gjennomført innen 30 dager.

Av de 5 514 avhørene ble 36 prosent av avhørene tatt i saker som omhandlet seksuallovbrudd, 58 prosent av avhørene ble tatt i saker som omhandlet vold, mens 7 prosent av sakene omhandlet andre typer straffbare forhold.

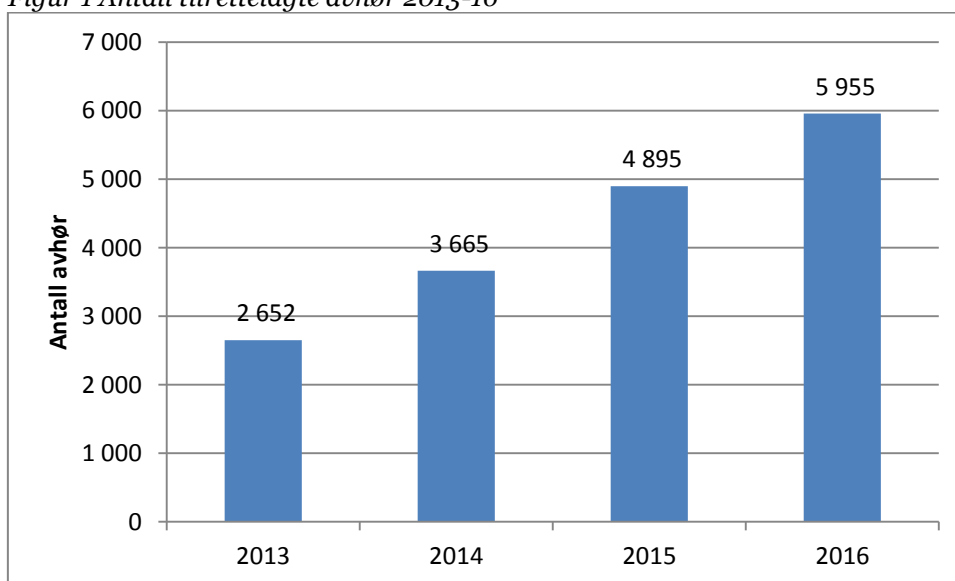
For de avhørene som ikke ble gjennomført innen fristen, er hovedårsaken til fristbrudd kapasitets- eller ressursmangel.

1.2 Antall avhør

I 2016 ble det til sammen gjennomført 5 514 førstegangsavhør. Høyest antall avhør ble gjennomført i november med 583 avhør. Lavest antall avhør ble gjennomført i juli med 251 avhør.

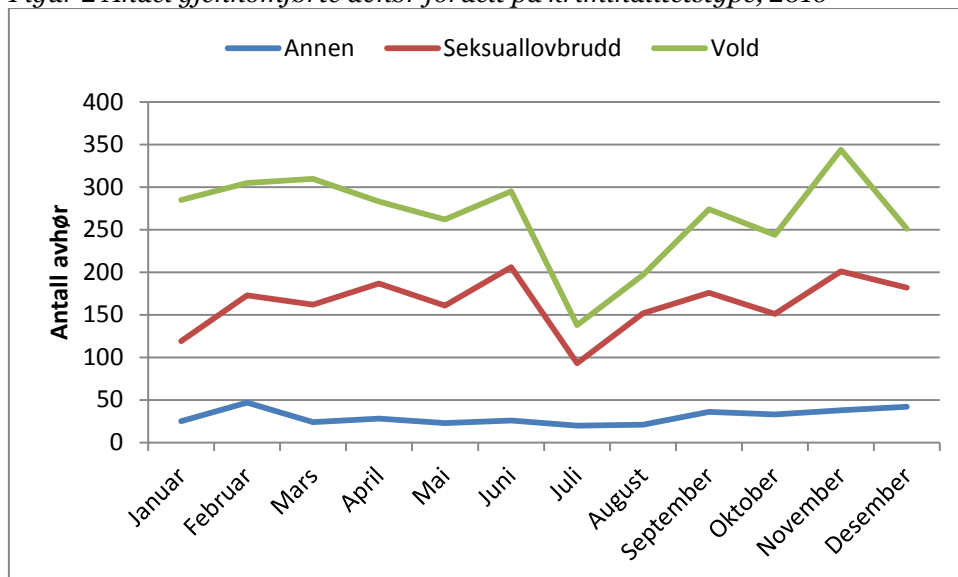
Siden 2013 har det vært en betydelig økning av tilrettelagte avhør. Hvis man tar med supplerende avhør og fortsettende førstegangsavhør ble det i 2016 gjennomført 5 955 avhør. Dette er en økning på 22 prosent i forhold til 2015 og en økning på 125 prosent i forhold til 2013, jf. figur 1. I 2016 ble det, i tillegg til 5 514 førstegangsavhør, gjennomført 381 supplerende avhør og 60 fortsettende førstegangsavhør. Det bemerkes at statistikkgrunnlaget fra perioden frem til 1.10.2015 ikke har samme kvalitet som i dag, og det er derfor noe usikkerhet knyttet til tallmaterialet for 2013-2015.

Figur 1 Antall tilrettelagte avhør 2013-16

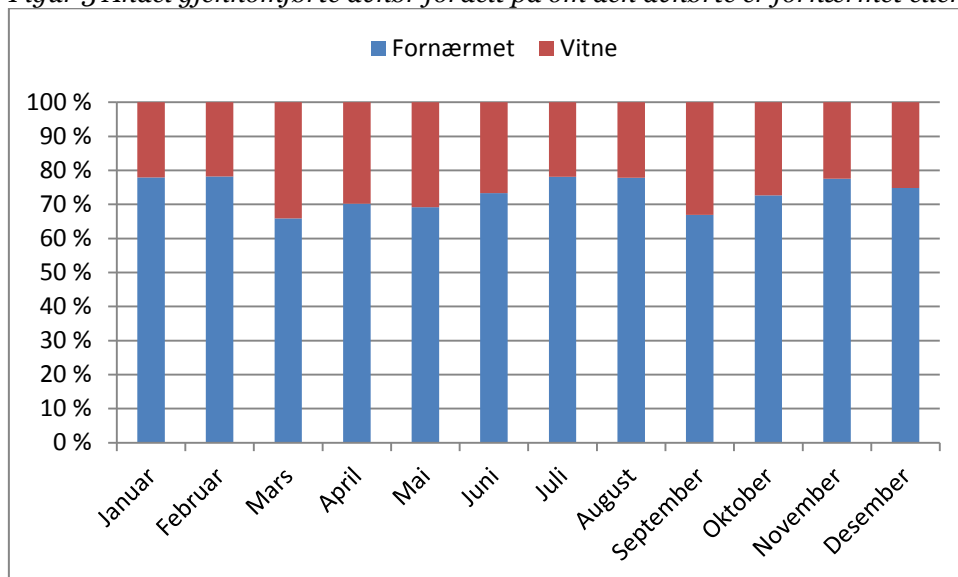
Førstegangsavhørene i 2016 fordelte seg på 36 prosent knyttet til seksuallovbrudd, 58 prosent knyttet til vold og 7 prosent til andre årsaker. En nærmere utvikling per måned er gitt i figur 2.

Figur 2 Andel gjennomførte avhør fordelt på kriminalitetstype, 2016

81,3 prosent av de avhørte i 2016 var fornærmede i saken, mens de resterende 18,6 prosent var vitner². En oversikt fordelt på måned er gitt i figur 3.

Figur 3 Andel gjennomførte avhør fordelt på om den avhørte er fornærmet eller vitne, 2016

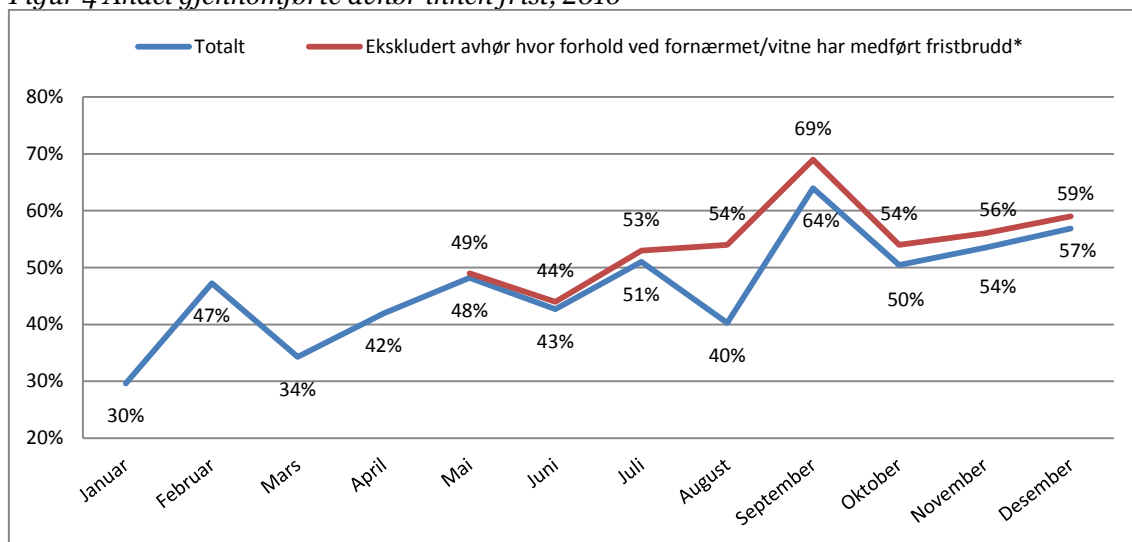

² Tallet summeres ikke opp til 100 prosent på grunn av 9 avhør hvor det ikke var registrert om den som ble avhørt var fornærmet eller vitne.

1.3 Andel avhør innenfor frist

Av de 5 514 førstegangsavhør som ble gjennomført i 2016 ble 47 prosent av avhørene gjennomført innenfor frist. Andelen førstegangsavhør som er gjennomført innenfor frist har variert fra måned til måned, jf. figur 1. Selv om andel avhør gjennomført innenfor frist er varierende, har det vært en positiv utvikling i antall avhør gjennomført innenfor frist.

Figur 4 Andel gjennomførte avhør innen frist, 2016

Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene

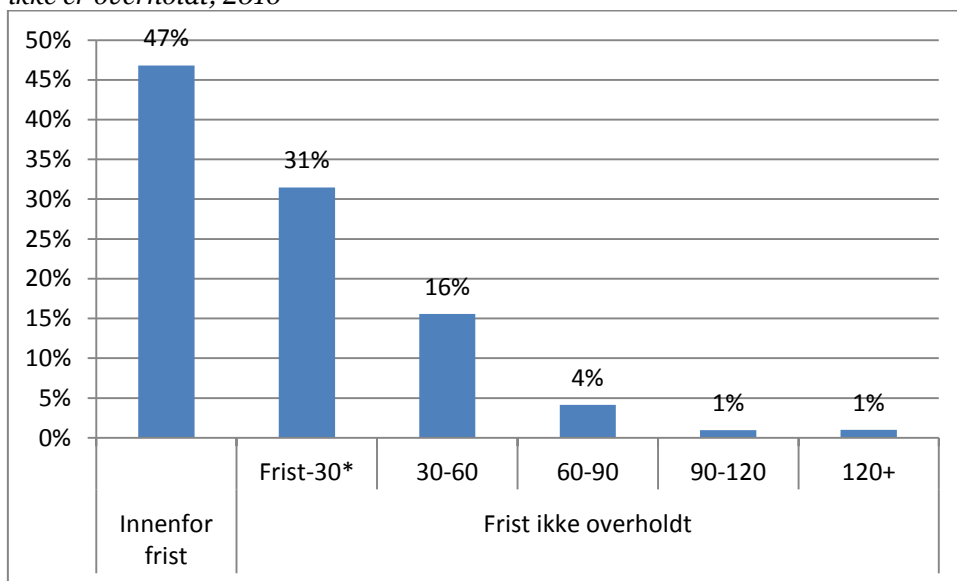
*Dette omfatter eksempelvis avhør hvor fristbrudd skyldes at fornærmet eller vitne er sykt, har rømt eller er bortreist.

I avhørene som *ikke* ble gjennomført innenfor frist, er hovedårsaken til fristbrudd kapasitets- eller ressursmangel i 63 prosent av tilfellene. Dette gjelder særlig mangel på kapasitet hos barnehusene og avhører. Ferie er hovedårsak til fristbrudd i 8 prosent av fristbruddene. Dette gjelder spesielt knyttet til sommermånedene.

Ved flere avhør rapporteres det om forsinket behandlingstid på grunn av forhold rundt barnet som er utenfor politiets kontroll. Barnet kan eksempelvis være sykt, ha rømt eller være bortreist. Ekskluderes disse avhørene hvor ulike forhold ved fornærmede eller vitne har medført fristbrudd, er 50 prosent av avhørene gjennomført innenfor frist i 2016.

Andelen av førstegangsavhørene som er gjennomført i løpet av 30 dager var på 78 prosent for hele 2016. Andelen avhør gjennomført i de ulike fristkategoriene er gitt i figur 5.

Figur 5 Andel avhør innen frist, samt fordeling av lang ventetid i ulike tidskategorier, der frist ikke er overholdt, 2016

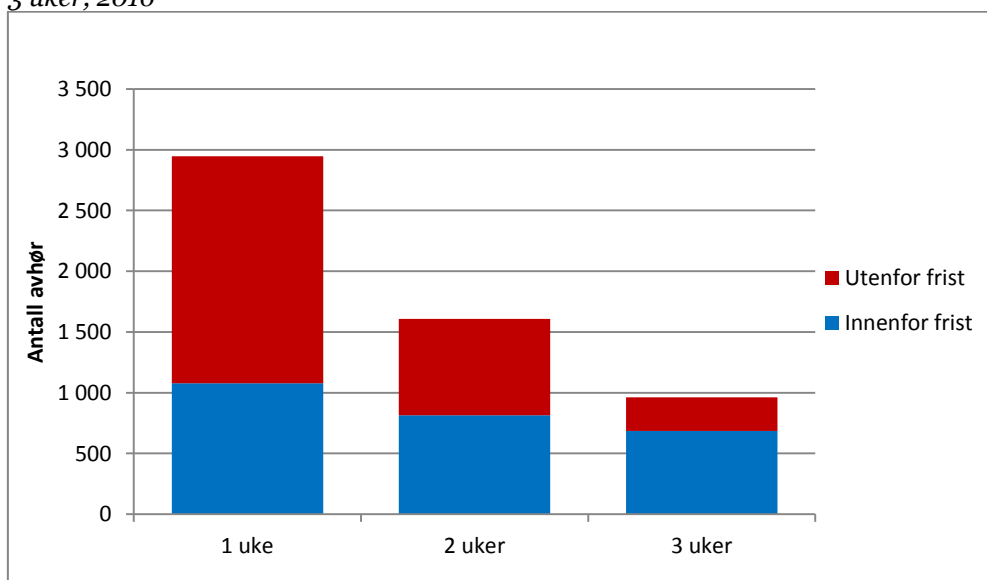

Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene

*Dette gjelder tidsperioden mellom utløp av frist og 30 dager etter at forholdet ble anmeldt/avhørte kom inn i saken.

Avhengig av nærmere angitte lovpålagte vilkår skal avhøret være gjennomført innen 1-3 uker. I tillegg kan fristen forlenges med en uke hvis særlige grunner foreligger.³ Av førstegangsavhørene hadde 47 prosent en frist på 1 uke, mens andelen på 2 og 3 uker var på henholdsvis 31 og 22 prosent. Nærmere beskrivelse av antall avhør og andel gjennomført innenfor frist er gitt i figur 6 og 7.

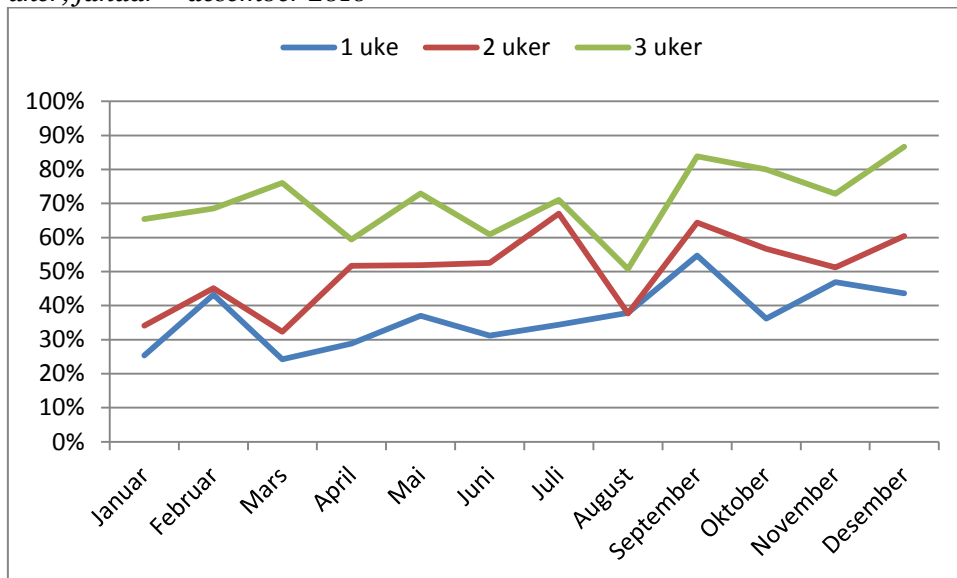
Figur 6 Antall avhør avholdt innenfor og utenfor frist, fordelt på om fristen er satt til 1, 2 eller 3 uker, 2016

Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene

³ Nærmere omtalt i straffeprosessloven § 239.

Figur 7 Andel avhør gjennomført innenfor frist, fordelt på om fristen er satt til 1, 2 eller 3 uker, januar – desember 2016

Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene

1.4 Ventetid og median

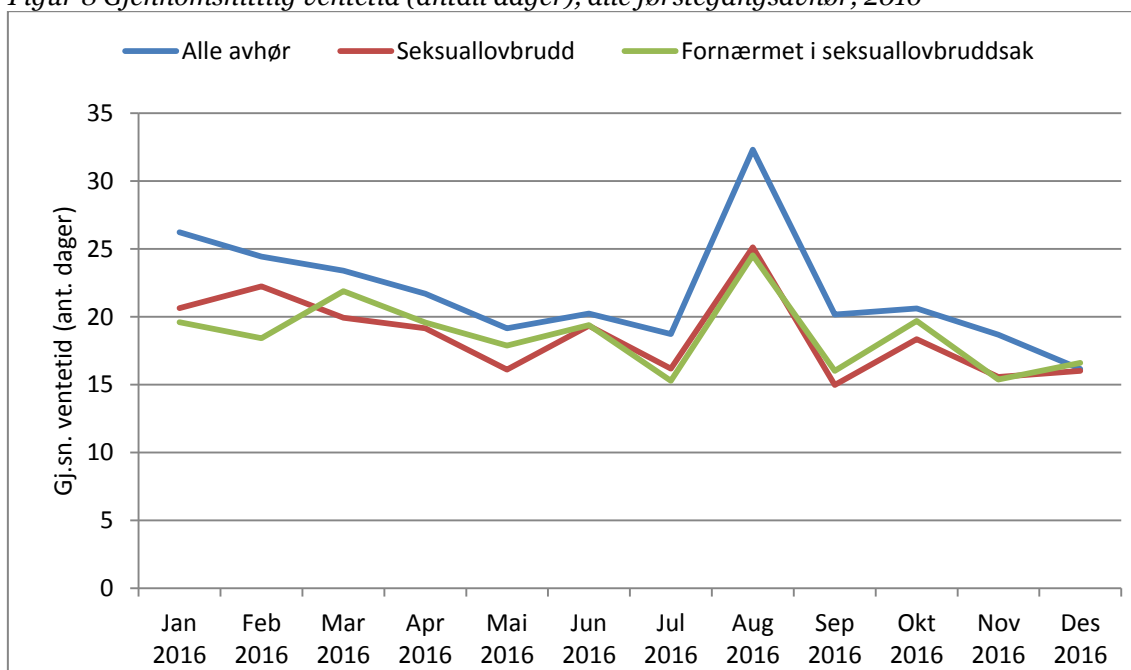
Ventetid og median sier ikke noe om de tilrettelagte avhørene er gjennomført innenfor fristen. Det sier imidlertid noe om når avhørene er gjennomført. For de 5 514 førstegangsavhørene som ble gjennomført i 2016 var gjennomsnittlig ventetid på avhør 23,2 dager mens median ventetid var på 15,0 dager.

Tabell 1 Antall førstegangsavhør, gjennomsnittlig ventetid og median – 2016

	Antall avhør	Gjennomsnitt	Median
Alle avhør	5 514	23	15
Seksuelle overgrep (SO)	1 963	20	14
Fornærmet i SO-saker	1 579	20	14

Figur 8 viser utviklingen i gjennomsnittlig ventetid for alle førstegangsavhør, alle førstegangsavhør innenfor seksuallovbrudd, samt for alle førstegangsavhør innenfor seksuallovbrudd hvor den avhørte var fornærmet.

Figur 8 Gjennomsnittlig ventetid (antall dager), alle førstegangsavhør, 2016

Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene